

آبو غیثه هاطی : هریو ایچول
سنہ لکی (۴۰۰) آلتی آیلگی
(۲۲۵) ، ممالک اجنبیہ ایچون
سنہ لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلگی
(۳۵۰) غروشدہ .

نسخہ سی ۷۵ غروشدہ .
سنہ لکی ۵۲ عدد در .

ادارہ خانہ : باب عالی جادہ سنندھ
رشید افندی خانندہ

اخطرات
آبونہ بدی پشیندر .

مسلک موافق آثار مع المنونیہ
قبول اولنور . درج اپدلمہین
یازیلر اعادہ اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محتر
محمد حاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

مسر ۶۰ (۳۰۰۰)

آدروہ س تبديلتہ آئریجہ
و غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضالری واضح
و او قو ناقلی او لسی و آبونہ
صرہ نوسرونسی محتوی
بولونسی لازم در .

ممالک اجنبیہ ایچون آبونہ
اولا نلرک آدرس لرینک
فرانز جہ یاز لسی رجا اولنور .

بارہ کوندرل دیکی زمان نہیہ
دائر اول دینی بیلدیر لسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

تبیه معتبره و امید فبدنک لزومی

اقدام غریبی صاحبی احمد جودت بک «اتخارلر: سیالت و هشق، سینه مالر و رومانلر» سرلوحی مقاله‌لرندہ مملکتک اجتماعی او اقتصادی در دلیرینى بک واضح بر صورتى تشریح ایتمىشدر. اهیتىه مبنی مقاله‌لر صوك فقره‌لرینی عیناً نقل ایدیورز:

«اتخار سارى خسته‌لر کىيدىر. انتشار ایتدىكە، دوپلەچە داۋمىسى كېنىشىلەر. بوندە برا آزدەل، چوبقە اولەرق تۈرىيەتكىدەلى واردە. مسلمانلر آراسىندا اسکىدىن ھېیج براتخار تىشى او ما زادى. چونكە تۈرىيە منۇھە و اخلاقى، دەما طوغىرسى حىيات دىنييە بوكاڭما ئان او لوپوردى. بوكون كىنجىلەك صاغلام برا استناد كاهى يوقىر، بک لابالى بىپور و پىنسىلىرىنى تىپىن ايدەمەپور. ايشىزلىكىدە تائىرىقى واردە. جىدى برمىشىلە صاحبى او لايالىل اىچون اتخار كىچى شىپىل بک قولاي ذەنە وارد او لور. جىدى براشتىال بوكا مانعىر. دىدىيكتىن كېيى بزدە بىو، او لمادىيەن كىنجىلەك زوالى برا حالىدەر. استقباله كىندىنى و اميدىنى حاضرلايمىور.

بويغۇر ايمش كىي رومانلر، سینه مالار دە كىنجىلەك اخلاقا ضئۇ دوشۇرمەجك و ياخود حقىقت حالىه ضەندىن، بىارت او لان براحالى قەرمانلەنە ایصال ايدەمەجك يېك بىرىيات خلق ایتدىلر... ارکكلەر وقادىلەر بويجاھە ولو كە خىالا او لاسون كىندىلىرىنى قايدىردىلر. صانكە حقىقت حىيات او نلر اىچون بوندن بىارت ايدى. چوق تأىسف او لونەجىق شى. كىنجىلەك بىو وطنەدە اها ايدەمەكلەر ئەممە وظىفەل وار اىكىن وەركىنج بىو وطنەك آتىسىنى مەحافظە يە مائۇر قىمتدار بىرەنچىر اىكىن ھېيىج بىر فانىيە مەلە استەھىلى او فورىندا او لايەرق نەسى اھا اىڭىك ذەنەتتە آجيىنر. بىو كورىكۆ، بىرتقىلەد او لىدى. باقىم نە زمانە قدر دوام ايدەمەجك. كىنجىلەك دە مەتىن بىرىتىيە صاحب او لاسىنى تىنى ايدىز. سەجىھەلەك تىكونىدە، اميد ايدەمە كە كىنجىلەك كىندىسىنە شايىان امثال ئۇنلار بولسۇن. بونۇنلار يوقىر دىيەمىز.»

قۇرۇكستانىدە بىـ قىام

لەنینك وفاتى متعاقب سېرىيادە، تۈركىستانىدە سووپەتلر ادارەسى عليهنە بىر اختلال ئاهرىد ایتمىشدر. اختلال حرکاتى بالخاصە (بلاگۇدە چىشق) ایالتىدە و سەت پىدا ایتمىشدر. سووپەت مأمورلىرى بىلەمدەكلىرى بواختالاھ قارشى وقت وزمانىلە ئىدىپىلى داۋارانە مەدقۇرنىن بىر مقاومت كۆستەمە مەشىلەر. (بلاگۇدە چىشق) ایالتىدە اختلاللىلىر بىر حکومت موقۇتە تشكىل ایتىشىلەر. (ساقالىن) دە (آمۇر) حوالىسىنە دىخى اختلال حرکاتى باش كۆستەمىشىلەر.

خىوه خانلىقىندا و تۈركىستانىك ھەر طرفىن موسقوايە اندىشە بىخش خېلىپور. جىنيد خان خىوه دە كىندىسىنى قوای اختلالىي رئىسى او لاق او زەم اهالىن ایتمىشدر. موئى اىلە يىانىنامە چىقارەرق مقصىدى روسيەدىن آيراق دەلى، سووپەت ادارەسى دە ويىرىمكىن بىارت او لەپەنچىق اهالىن ایتمىشدر.

تەردەز و جەمات

مەقىنە مظەر عەتمەد بىكىي سەرمى شىرى بايانى

اڭ مقتدر اطبامىندا مظەر عەتمەن بک اقنىدىنگىز رىاست تحریرىيەلرندە انتشار اپتىكىدە او لان وايىكىنچى جىلايىنە باشلايان (مەھىيەلر) دە

مسلمانلک لااقل يوزدە (۲۰۰) زکاتى محتاجىنە اعطا ايمىسىنى امىر اپتىكىدەدر.

عىنى زمانىدە بىز، دىلەنچىلىكى مسلك ايدىن برجاعتىك وجود بولماستە سانق او لامقىلە مكلىفز. آنچىق حىاتى قازانقى اىچون معاونتە محتاج او لانلار ياردىم ايدىز. بوندن طولايدىر كە اسلام عالىندە ايشىزلىك فەلا مجھول كىيدىر.

مسلمانلۇق، تەخىرى بىكار دەل، اعماركار بىرىدىندر. فەرضا اراضىي صاحبى برا آدم، زىنكىن او لىق طولايسىلە بىرمەت اراضىسىف اكوب يېچىز سە بواراضى مالقىلەك عمومىيەدىن عد او لونور و شريعت اسلامىيە يە كورە اونى اكەجىل او لانە سەخىر.

دەن اسلام صورت قطعىيەدە متادى بوتون طالع او بىونلۇنى منع بىلدەر. بوتون انسانلۇق عالىنى فلاكتە سوروكەن مىسکرات وربا آفتلىرىنى استىصال ايلەر. بوصورتىلە مسلمانلۇق، ھېيىج كىمسەنىڭ دەن برواسطەي كىندىسىنە دەن آز طالەلى او لان برا انسانە قارشى قوللەنماستە امكان براقازا.

بىز، مسلمانلر (جىرى) دەللىز. قىدەر، يەعنى قوانين الھېنىڭ ازلى وابدى او لەپەنچە معتقدز. بىزه كورە «عمل» سىز «اعتقاد» ھېيىج متابىە سەندەدىن، افمالزىن مسئۇلىق قبول ايدىيورز و سەجىيات اخراجە حساب و ورەجىكمىزە قالغۇز. هەرچى كىتمىزدىن بالذات مسئۇلز، ھېيىج بىر كىمسەنىڭ كىناھىي بىكەنە من.

دەن اسلام، انسانىڭ كىناھىز او لارق. طوغرىيەن تلىقىن ايلەر. ارکك وقادىن (نفس واحدە) دەن خلق او لونىشىلەر. عىنى دوھى حائزىرلار، فىكىرى، دوھى، معنوى عىنى قابلىتلىر لە مجھەزدەرلەر. اسلام اخوت عمومىيەن دەن سوز سوپەتكە لزوم كورمەپورم. بىو، هەركىك بىلەيىكى بىر حىقىقتىدر. لورد ايلە كولە، زىنكىن ايلە فقير، ھېسى بىردىز. مسلمان قاردىشلىك شەرقلى باشادقلىرى كوردىم سوزلىرىنىڭ شايىان اعتماد ادلەپەنچە قناعت كىتىردىم. مسلمانلر، بىكادامىا برا انسان و بر قارداش او لەرق عدىشىكارانە بىر صورتىدە معاملە ايتىشلەر، بىكاك بىكىك مەھماتسوازلىقى كۆستەمىشىلەر. او نلر لە بولۇندىيەن زمان كىندىمى او مەدە عد ايتىم.

الحاصل دەن اسلام، هەر خصوصىدە و حىاتلىرىنىك هەلخەنە سالكلىرىتە و ھېر لەك اپتىكىنچى حالىم بوكونىكى خەرىتىانلۇق عادتا بازار كونلۇرى عبادت ايمەنلىي و سازىز كونلۇرده اللەك قوللەرىنى آولامەپى او كەنەتلىكىدەدر.

اک جوچ سبب اولان کسی وارنی زهروی خسته لقادرد . بو خسته افراده تعدد زوجات له وايرکن نولنکله آز پاپیلور . ويقتور غامبون « رمه و قونتامبوردن » نسخه لرینک برنده يازیبور که : « ربع عصر صکره قرق میلیونل فرانسه نک یکرمی بش میلیونه اینه جکی بالریاضی تحقق ایدیبور . کذا فیضولوزی عالمی شارل دیش « پروفه سیویک » ده فرانسه نک نفوچ کوندن کونه آزالیور . ایک بوزنه صکره نک بر فرانس زفالماهه حق در ، دیه حیفلانیور . تعدد زوجاتک تکیکش نفوچ خدمت ایده جکی بیلن بوعالملل فرانسه نک رفاه و خلاصی ایچون تعدد زوجاتک رسماً قبوکه چالیشیور ؟ زوجه واحده لکی برقادینه خوش کودوبونک ایچون بالانحصاری ، دیا کارل اف دیانڈیل ایدیبور لر . برزوجه سیله قاعده ایده میه جک بنه و مزاجده ، قابلیت و تربیه ده ، ویا بمحبوبیتده اولان بر ارکاک خانه سی خارجنده اخلاق دوشکونی فاحشه لره عمر پکیره جکنه ، ژوتی سفاحت یولنده بیتره جکنه ، کوتو قادینلرده اکسیک اولمایان امراض زهرویه عاله او جاغنه کتیره جکنه تمیز برقادینه نوله نیرسه ژوتی مشروع و ناموسکار بر طاله تشکیله صرف ایدر ، زوجه لرینک هرایکیسو ده فنا خسته لقلمه قربان اولماز . بوکونک خام افندیلری قادینلیه اختلاله تشویق ایدن فه مینیسترلرک نا منتهی تلقینلریه زهر لمشسلردر ، خانه لرینک یکانه حاکمه سی ایکن بد بخت لقلردن ، قوزی کبی ارکلکلرینک غدار لغدن شکایت ایدر لر . حقیقته بریکیلر اونه کیلردن چوچ بد بخت در . بونی قادینک اویانی قلغنه عطف ایدرسه لک چوچ آلانپریز . غصری تربیه من قادینلری بوكسلتمه مش ، مسعود ایتمه مشد . بلکه ده زه نده ایتمش ، بر ده زانشانه یا پیشدر . ازدواجده تحبدید سن . . . استانبول قلوبلرنده دوشونلرک ، جیمات فلا غوز لغیله قانون یا همی ایستینلرک دیدیکی او لورسه او زمان بولملکتک منزاري قازیلش اولور . ارکاک یکرمی یاشنده ، قیز اون سکنی ندن اول او لته میه جکمهش . . . آناطولی بو ارکن او لته سایه سنده خربلرک ، اختلال لرک ، یمنلرک ، خورانلرک نولدیزدیکی کنجلرک برینی قسمه دولدیرا بیلدی . یکرمی اوچ باشه قدر ایکی اوچ چوچوچ صاحبی اولور . اختیار والد و پدرینه کلین یاردمجی برا قور ، کیتیدیکی یرده زوجه و چوچو قلرینک خیالیه عفیف یاشار . عسکر لکدن اون اوچ اون درت سنه صکره عودتنه بو نجه او لادی ، عسکر لکده چور و زین ایل و آیاق لرینک ایشی کورد . جک او غاللری اطرافی آلور . آناطولی نک نفوی آزانه مقدده ، اخلاق قسر لغک و فحشک او کنی آلمقدده کنجلرک شهر لیلر کبی سوه استعمالده یولنمالرینه مانع اولمقدده ایرکن ازدواجک چوچ نهی دوقانور . . .

سیل الرشاد که رقارنی لااقل ایکی بکیوی دها آبونه قید ایدرسه بگووه منزک نشری خصوصیه پک بویونک لطفده بولوشن اولور لر .

شهرزاده باشی : اوقاف اسلامیه مطبوعی

مشارالیهک تعدد زوجات لهنده ایکی مهم مقاهمی انتشار ایتمشد . بر صحی مقاهمه فی یوس فرن تر نقل ایتمش ، بونک او زردیه قاره ایلر بر جوچ حقائق فیه واجهایه واقعه اولمشدی . اخیراً انتشار ایدن ایکنیجی نسخه سندده مشارالیه تکرار از تعدد زوجاتی فی ، طبی ، فیضولوزی ، پسیقولوزی ، اجتماعی جهتلردن تدقیق ایتمش ؟ فحش یوزندن مهملک بحرانه معروض قالان اور و پاده تعدد زوجاتک قبوله طوغری تبلی ایدن جریانلردن بحث ایتمشد . اید ایدر زکه بعض یومی غزنیلر بو مقاهمه ده نقل ایده جکلاردر . مقاهمه او زون او لدینی جهته بزبالکن تعداد زوجات لهنده اور و پا رجال متفکرینک سوزلرینی نقل ایله اکنفا اید . جنکز . بونون قاره ایلریزک بومجموعه بی تعقیب ایتمکه مکلف اولدو قریغ کان اهمیتله عرض ایدر ز ، [۱] مظہر عنان بک اقدی دیبور لر که : « بزیوراده تعدد زوجات ، طلاق ، و کنجلرک سن ازدواجی مسنه . » لهنده دیندن ملهم قانونی تجدد نامه بالطه لامق ایسترکن اور و پاده بزرگه متفکرین ، سویه اجتماعی لری فوق العاده بو کسلک بر جوچ علما واجهایمون تعدد زوجات لهنده برو با غاندالرمه بولنیور . رسی مقاملهه مراجعته قانونک بر ساخت اول اصلاح و تعدیاف ایستیور . مثلاً (آنکنیل) : « تعدیل ایچون ترد دایدیه جک بر قطعه یوق در ، کچن هر ساعت بر جرم اجتماعی در . » دیه حایقیریور . بو آدمدرک فکر لری بیک طقوز یوز یکرمی اوچ سن در مو نو غام اولان مملکتیه هیچ حیرت او باندیریور . ادب شیر (ویقتور مادر غربیت) حرب عمومیدن صکره فرانسنه او فرادینی نفوس قحطانلرنه بارلمتنونک نظر دققی جلب ایدر کن دیبور که : « اوں سکن میلیون او رو پالی قادین ؟ اشتری نولدینیک ایچون زوجه واحده لک اصولنک خود بینلکنه قربان او لدق بکار حیاتنک سفالت اقتصادیه و اخلاقیه سنه حکوم او لیور لر . » . اعیاندن (هوغض له رو) : رسی تدقیقاته کوره بونه فرانسده درت خام قیزه معادل او لته جک بر ارکاک دوشیور ، بناءً علیه تعدد زوجاتی منع ایده ن فرانسه قانون جزا نک . ۴۰۳۶ نجی ماده می تعديل ایدیلی ، دیبور ؟ در تده بریله نوله نجه اوچی نه او له جق ؟ بری بونون مهنا سیله ازدواج قانونلرینک فوائدندن متعنم او له جق ، دیکر اوچی خاباطه اخلاقیه نک تعقیباتی آلتنه ارکلکلرک بر دیکیجه لک اکنجه سی ، فحشت خدمات شاقه سنه محکوم Aux travaux forcés de la prostitution .

چوچو قلردن کیمی آناسی پاپاسک دعا سیله نولدینیک ایچون ولدمشروع او له جق ، پدری نک میرانه قونه جق . عاله اسنی طاشیه جق . دیکری بیچ صاییله جق ، میراندن . و پدری نک اسندن محروم قاله جق ، او کا کوره رفاه و تربیه ده کورمیه جک ، خلاصه جمعینک باشه بلا برس سری پیشیه جک ... هله بکار حیاتنک امراض زهرویه هک اتساعنده کی تأثیری کیم اسکار اند بیلر ؟ دوقاتور « راوولت » ک دیدیکی کبی بشرک نولومه [۱] آپده بر دفعه انتشار ایدر . آبونه بدلی سنه لکی یوز غر و شدر .